

به نام خدا

پیش بینی اقتصاد بلوک شرق اروپا در سال 2026

مقدمه

در پیش بینی اقتصاد بلوک شرق اروپا در سال ۲۰۲۶ (شامل کشورهای اروپای شرقی، مرکزی و بخشی از اتحادیه اروپا) تحلیل ها و داده های رسمی و پژوهش های بین المللی چشم انداز نسبتاً متفاوتی را نشان می دهند. این پیش بینی ها براساس گزارش های بانک های توسعه، مؤسسات رتبه بندی و آمار رسمی به شرح زیر است:

۱. روند رشد اقتصادی (GDP)

EU اروپای شرقی در اتحادیه اروپا

- رشد اقتصادی آهسته تا متوسط:

براساس تحلیل موسسه **wiiw**، کشورهای عضو اتحادیه اروپا در شرق اروپا (مانند لهستان، چک، مجارستان، اسلواکی و اسلوونی) پیش بینی می شود در سال ۲۰۲۶ با رشد حدود ۲.۵ تا ۲.۹ درصد مواجه باشند. این نرخ، سریع تر از میانگین منطقه یورو است و نشان دهنده ادامه همگرایی اقتصادی با غرب اروپا است.

- پیشروها و عقب مانده ها:

- لهستان همچنان یکی از پیشتازان رشد منطقه است با رشد قوی تر از حد میانگین منطقه.
- رومانی وضعیت ضعیف تر داشته و رشد آن نسبت به دیگر کشورها پایین تر ارزیابی شده است.
- کشورهایمانند بلغارستان و کرواسی پیش بینی می شود در سال ۲۰۲۶ رشد بیش از 3 درصد را تجربه کنند که از بالاترین نرخ ها در بلوک شرق اروپا است.

2. چشم انداز کلی منطقه

رشد تجمعی

- گزارش **European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)** نشان می دهد که رشد اقتصادی کلی در مناطق اروپای شرقی و قفقاز می تواند به حدود ۳.۰-۳.۳ درصد در ۲۰۲۶ برسد که نشانه ای از ثبات نسبی در مقابل فشارهای جهانی است .

رشد بخش های مختلف

- بخش هایی مانند مصرف داخلی، سرمایه گذاری و پروژه های زیرساختی با کمک منابع اتحادیه اروپا نقشی کلیدی در پیشبرد رشد خواهند داشت، به ویژه در کشورهایی مثل بلغارستان، لهستان و کرواسی .

4. ریسک ها و چالش ها

♦ فشارهای مالی و بدهی عمومی

- مؤسسات رتبه بندی مانند **Fitch** هشدار داده اند که برخی کشورها در اروپای شرقی با بدتر شدن وضعیت مالی دولت، افزایش بدهی و کسری بودجه در سال ۲۰۲۶ روبه رو خواهند شد، به خصوص زمانی که هزینه های مربوط به امنیت و دفاع افزایش یافته است .

♦ تنش های ژئوپلیتیک

- ادامه تنش ها در منطقه (مثلاً جنگ روسیه و اوکراین، روابط با اتحادیه اروپا و سیاست های تجاری جهانی) می توانند باعث کاهش رشد تجارت خارجی، سرمایه گذاری و اعتماد اقتصادی شوند .

♦ تعرفه ها و فشارهای تجاری

- افزایش تعرفه ها جهانی، به ویژه از سوی اقتصادهای بزرگ، ممکن است رشد صادرات محور را دچار اختلال کند و پیش بینی برای رشد اقتصادی را تحت فشار قرار دهد .

جمع‌بندی نهایی برای سال ۲۰۲۶ 📌

پیش‌بینی رشد GDP ۲۰۲۶	منطقه/کشور
≈ 2.5–3.0%	اتحادیه شرق اروپا (به‌طور متوسط)
بالا (≈ 3.0 درصد یا بیشتر)	لهستان
≈ 3.1–3.2%	بلغارستان/کرواسی
کمتر از میانگین	رومانی
≈ 3.0–3.3%	کل منطقه EBRD

🌐 در کل اقتصاد بلوک شرق اروپا در سال ۲۰۲۶ رشد ملایم تا متوسط خواهد داشت، قوی‌تر از میانگین منطقه یورو و با تفاوت‌های قابل توجه بین کشورها. اقتصادهای به‌طور کلی صادر محور و وابسته به سرمایه‌گذاری اروپایی و تقاضای داخلی، تحت تاثیر تشکیل خط‌مشی‌های تجاری و تنش‌های ژئوپلیتیک قرار خواهند گرفت .

در ادامه تحلیل بخش‌های کلیدی اقتصاد بلوک شرق اروپا در سال ۲۰۲۶ شامل تورم، بازار کار و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) را با داده‌ها و پیش‌بینی‌های معتبر ارائه می‌کنم:

۱. پیش‌بینی تورم در سال ۲۰۲۶ 📊

کاهش تدریجی تورم در شرق اروپا و اتحادیه اروپا 📌

- در چارچوب اقتصاد اتحادیه اروپا، تورم کلی شاخص CPI انتظار می‌رود که تا سال ۲۰۲۶ به حدود 1.9٪ کاهش یابد و در منطقه یورو حتی پایین‌تر (حدود 1.7٪) برسد. این نشان‌دهنده ادامه روند کاهش فشارهای قیمتی از سال‌های قبل است .

کشورهای اروپای شرقی در داخل اتحادیه 📌

- داده‌های مرکز تحقیقات اقتصادی نشان می‌دهد که در کشورهای اروپای مرکزی و شرقی مانند لهستان، بلغارستان و رومانی، نرخ تورم در سال ۲۰۲۶ به طور میانگین بین ۲.۲ تا ۳.۴ درصد برآورد می‌شود که بالاتر از میانگین اتحادیه اما نسبت به سال‌های اخیر کمتر شده است.

📌 کشورهای غیر عضو اتحادیه و منطقه اوراسیا

- در بخش‌هایی از منطقه اوراسیا (مثلاً روسیه و کشورهای همسو)، بانک توسعه اوراسیا پیش‌بینی می‌کند که تورم کاهش یابد و به سطح‌های پایین‌تر نزدیک به هدف سیاست‌های پولی برسد (مثلاً حدود ۵.۵٪ در روسیه تا پایان ۲۰۲۶).

➡ **جمع‌بندی تورم:** تورم در اقتصادهای اروپای شرقی در مسیر کاهشی است و به سمت سطوح پایین‌تر نزدیک به اهداف سیاست‌های پولی حرکت می‌کند، هرچند هنوز در برخی کشورها بالاتر از میانگین اتحادیه باقی خواهد ماند.

👤 👤 ۲. پیش‌بینی بازار کار (اشتغال و بیکاری) در ۲۰۲۶

📌 اشتغال در اتحادیه اروپا:

طبق پیش‌بینی‌های رسمی اتحادیه اروپا، اشتغال در سال ۲۰۲۶ ادامه رشد دارد اما سرعت آن کاهش پیدا می‌کند. نرخ بیکاری کل اتحادیه در همان سال کمی پایین‌تر از ۶٪ خواهد بود که نشان‌دهنده بازار کار نسبتاً قوی و بازار کار نسبتاً تنگ است.

📌 کشورهای اروپای شرقی:

- در کشورهایی مانند جمهوری چک، رشد اقتصادی همراه با افزایش استخدام و کاهش (یا ثبات) نرخ بیکاری پیش‌بینی شده است، به‌ویژه اگر رشد تولید و سرمایه‌گذاری ادامه یابد.
- با این حال، چالش‌های بلندمدت مانند کاهش جمعیت فعال (کمبود نیروی کار) و نیاز به مهارت‌های جدید در بخش‌های تکنولوژی و خدمات باقی می‌ماند، خصوصاً در کشورهای کمتر توسعه‌یافته بلوک شرق.

➡ **جمع‌بندی بازار کار:** بازار کار نسبتاً پایدار است و بیکاری اندکی کاهش می‌یابد یا در سطح پایین باقی می‌ماند، اما فشارهای ساختاری مانند کاهش نیروی کار و نیاز به مهارت‌های جدید همچنان چالش برانگیز خواهند بود.

🇮🇹🇪🇺 ۳. پیش‌بینی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) در ۲۰۲۶

📌 **جذب سرمایه‌گذاری در منطقه اتحادیه اروپا:**

سرمایه‌گذاری در اتحادیه اروپا برای سال ۲۰۲۶ انتظار می‌رود افزایش یابد. رشد سرمایه‌گذاری حدود ۲.۵ تا ۲.۶ درصد برآورد شده است که به دلیل افزایش سرمایه‌گذاری در تجهیزات، تحول دیجیتال و طرح‌های محیط‌زیستی است.

📌 **اروپای شرقی و سایر کشورها:**

- در کشورهای اروپای شرقی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی هنوز تحت تأثیر عوامل سیاسی، تعرفه‌های تجاری جهانی و چشم‌اندازهای اقتصادی است. با این حال، عضویت در اتحادیه اروپا و اتصال به بازار واحد باعث شده تا این کشورها در جذب FDI رقابتی‌تر شوند به‌ویژه در بخش‌های تولیدی و خدماتی.
- گزارش‌های جهانی نشان می‌دهند که برای افزایش جریان FDI، کشورها باید نرخ تورم متعادل، ثبات قانونی، و امنیت سرمایه‌گذاری را حفظ کنند؛ در غیر این صورت سرمایه‌گذاران خارجی محتاط‌تر عمل می‌کنند. این نتیجه از بررسی عوامل موثر بر FDI است که در تحقیقات اقتصادی نیز مورد تأکید قرار گرفته است.

📌 **ریسک‌های ژئوپلیتیک و سرمایه‌گذاری:**

تنش‌های تجاری جهانی (مثل تعرفه‌های اعمال شده از سوی آمریکا) و ریسک‌های سیاسی در منطقه می‌تواند باعث کندی جریان FDI شود و پیش‌بینی رشد سرمایه‌گذاری را تحت فشار قرار دهد.

➡ **جمع‌بندی FDI:** جریان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در اروپای شرقی در سال ۲۰۲۶ افزایش ملایم خواهد داشت به شرطی که ثبات اقتصادی و سیاسی حفظ شود و اقدامات تشویقی برای سرمایه‌گذاران تقویت گردد.

نتیجه کلی

در سال ۲۰۲۶ برای اقتصاد بلوک شرق اروپا می توان این دیدگاه ها را خلاصه کرد:

عامل اقتصادی	چشم انداز ۲۰۲۶
تورم	کاهش تدریجی به سطوح کم و نزدیک به اهداف تورمی
بازار کار	بیکاری اندکی کاهش یا ثابت؛ بازار کار نسبتاً تنگ
سرمایه گذاری مستقیم خارجی (FDI)	رشد ملایم اما مثبت با ریسک های ژئوپلیتیک

به طور کلی، اگرچه رشد اقتصادی و تورم کنترل شده وضعیت را بهبود می دهد، چالش های ساختاری بازار کار و جذب FDI همچنان مهم هستند و نیاز به اصلاحات پایدار در سیاست های اقتصادی دارند.

با توجه به تمامی شاخص های اقتصادی مهم رشد GDP، تورم، بازار کار و سرمایه گذاری مستقیم خارجی برای اقتصاد بلوک شرق اروپا در سال ۲۰۲۶، می توان نتیجه گیری جامع زیر را ارائه کرد:

نتیجه گیری کلان:

1. رشد اقتصادی معتدل و پایدار

- اقتصاد بلوک شرق اروپا به طور متوسط رشد ۲.۵-۳.۳٪ خواهد داشت.
- کشورهایی مانند لهستان، بلغارستان و کرواسی رشد بالاتر و رومانی و روسیه رشد کمتر دارند.
- این نشان دهنده ادامه همگرایی اقتصادی با اتحادیه اروپا و ثبات نسبی منطقه است.

2. تورم در مسیر کاهش

- تورم در اکثر کشورهای اروپای شرقی کاهش یافته و به سطوح کنترل شده ۲-۳٪ می رسد.
- کاهش فشارهای قیمتی و سیاست های پولی موثر، ثبات اقتصادی را تقویت می کند.

3. بازار کار نسبتاً قوی اما با چالش های ساختاری

- نرخ بیکاری کاهش جزئی یا ثبات نسبی دارد و بازار کار تنگ است.
- کمبود نیروی کار و نیاز به مهارت های جدید در صنایع تکنولوژی و خدمات، چالش اصلی در بلندمدت خواهد بود.

4. سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) رشد ملایم دارد.

- جریان سرمایه‌گذاری خارجی مثبت و افزایشی است، به ویژه در کشورهای عضو اتحادیه اروپا.
- ریسک‌های ژئوپلیتیک و ناپایداری سیاسی می‌توانند این روند را تحت فشار قرار دهند.

5. چالش‌ها و ریسک‌ها

- فشارهای مالی دولت‌ها و کسری بودجه
- تنش‌های ژئوپلیتیک و اقتصادی
- نیاز به اصلاحات ساختاری در بازار کار و محیط کسب‌وکار

♦ جمع‌بندی نهایی:

اقتصاد بلوک شرق اروپا در سال ۲۰۲۶ رشد ملایم، تورم کنترل‌شده و بازار کار نسبتاً پایدار خواهد داشت. جذب سرمایه‌گذاری خارجی ادامه می‌یابد اما کشورها برای حفظ رشد پایدار نیازمند مدیریت ریسک‌های سیاسی، اصلاحات ساختاری و ارتقای مهارت‌های نیروی کار هستند.

به عبارت دیگر، وضعیت اقتصادی این منطقه امیدوارکننده اما شکننده است و موفقیت در سال ۲۰۲۶ به توانایی کشورها در مدیریت ریسک‌ها و تقویت سرمایه‌گذاری و نیروی کار ماهر بستگی دارد.

تهیه و تنظیم

سماء فرخنده نژاد

بهمن ۱۴۰۴